

příklep žalobou opřenou o § 916 obč. zák. Ráz jednání na oko není sice vyloučen tím, že při něm spoluúčinkoval úřad (soudní smír, soudní narovnání), avšak spoluúčinkuje-li ve veřejném zájmu veřejný orgán, jehož činnost tvoří podstatnou součást právního jednání, nelze mluvit o právním jednání na oko. Tomu tak i při veřejné dražbě nemovitostí. Ostatně podle dovolatelčinych přednesů v první stolici vůbec nelze mluvit o právním jednání na oko, ze zákona (§ 916 obč. zák.) absolutně neplatném, totiž o takovém, které bylo učiněno v úmyslu, že nemá být učiněno vůbec nějaké jednání právní, ale také nelze mluvit o právním jednání předstíraném (§§ 916 a 1071 druhý odstavec obč. zák.), totiž o právním jednání na oko zřízeném s úmyslem, aby jím skryto bylo jiné jednání právní, totiž o takovém, u kterého jediné sluší použití předpisů platných pro toto zahalené právní jednání. Tvrdila-li dovolatelka, že umluvila s vydražitelkou Marií Š-ovou, že bude dražiti v jejím zastoupení, mohlo k tomuto zmocnění v dražebním řízení podle §u 180 ex. řádu přihlíženo býti jenom tehdy, kdyby právo Marie Š-ové ku zastupování bylo prokázáno veřejnými listinami, nebo mocným listem veřejně ověřeným. Předpis §u 180 ex. řádu je svou povahou předpisem z veřejných důvodů velícím, jeho jakékoliv obcházení je jako zákonnému zákazu se příčí podle §u 879, první odstavec obč. zák. nicotné. Nemohla by tedy dovolatelka z takové smlouvy vůbec nabýti práv. To platí také o druhé části dovolatelkou tvrzeného ujednání, že totiž Marie Š-ová bude, ač byla vydražitelkou, které byl udělen pravoplatně příklep — zapsána pouze na oko na přechodnou dobu jako vydražitelka do pozemkové knihy. V druhé příčině lze sice přisvědčiti dovolatelce, že úmluvu před dražbou učiněnou nelze posuzovati podle §u 936 obč. zák., neboť je z tvrzeného obsahu této smlouvy zřejmo, že Marie Š-ová měla v tajné plné moci nemovitost pro dovolatelku vydražiti a do pozemkové knihy jako vydražitelka se pro přechodnou dobu dáti zapsati »pouze na oko«. Tedy mělo se státi něco, co je předpisem §u 180 ex. řádu z veřejných důvodů zakázáno výslovně. To plyne jasně také z dovolacích vývodů, podle kterých se Marie Š-ová ústně před dražbou zavázala, že nebude ničeho namítati proti pozdější opravě knihovního zápisu, ku které nedošlo před smrtí Marie Š-ové jenom opomenutím.

Čís. 6591.

Rozsudek, uznávající nemanželského otce povinným, platiti dítěti výživné, není zmatečným ani právně vadným proto, že neobsahuje ve výroku zjištění nemanželského otcovství žalovaného, pakli podle smyslu svých rozhodovacích důvodů řeší tuto otázku způsobem kladným, odvolává se na obsah žaloby, který pro nedostavení se žalovaného musel platiti za pravdivý.

Povinnost tuzemského nemanželského otce, platiti výživné dítěti, cizozemci, jest posuzovati podle práva tuzemského.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1926, Rv I 1326/26.)

Nezletilý žalobce, příslušník říšskoněmecký, domáhal se na tuzemci placení výživného z důvodu nemanželského otcovství. Procesní soud první stolice rozsudkem pro zmeškání uznal žalovaného povinným platiti výživné čtvrtletně 75 zlatých marek. V odvolání napadl žalovaný výši vyživovacích příspěvků. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil, maje za to, že právní poměr mezi nemanželským dítětem a jeho otcem jest posuzovati podle zákona toho státu, k němuž náleží matka v době narození dítěte, jež v tomto případě byla příslušnicí říšskoněmeckou.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalovaného potud, že ho uznal povinným platiti žalobci pouze 80 Kč měsíčně.

Důvody:

Dovolání uplatňuje dovolací důvody podle §u 503 čis. 2 až 4 c. ř. s. S hlediska dovolacího důvodu podle čis. 2 vytýká dovolatel rozsudku zmatečnost aneb aspoň takovou neúplnost, k níž prý jest přihlédnouti z povinnosti úřední proto, že v rozsudkovém výroku není zvlášť rozhodnuto o otázce jeho otcovství k nezletilému žalobci, neboť prý jen za toho předpokladu, že uznán jest za otce, může býti podle zákona odsouzen k placení výživného, ježto jenom za tohoto předpokladu zákon tuto povinnost stanoví. Námitka tato jest neoprávněna. I když rozsudečný výrok neobsahuje zjištění otcovství žalovaného, není tím rozsudek zmatečný a ani vůbec právně vadný. Otázka otcovství jest arciž předurčující pro žalobní nárok na placení výživného, avšak tuto předurčující otázku řeší rozsudek soudu prvního podle smyslu svých rozhodovacích důvodů způsobem kladným, odvolávaje se na obsah žaloby, který pro nedostavení se žalovaného pro soud první stolice musel platiti za pravdivý (§§ 396 a 442 c. ř. s.). Pokud jde o výživné, jest dovolání dáti za pravdu, že napadený rozsudek není si jasný o tom, kterého práva na tuto spornou věc jest použiti a že jest i potud nesprávný, že povinnost žalovaného k placení výživného posuzuje podle předpisu občanského práva říšskoněmeckého z toho důvodu, že nezletilý žalobce požívá tamního státního občanství. Povinnost ku placení výživného bylo posuzovati jakožto věc spočívající na právu rodinném podle tuzemského zákonodárství (viz sb. čís. 3885) a dle toho vyměřiti výživné podle hospodářské mohoucnosti žalovaného a nikoliv podle životního postavení matky, jak to nižší soudy vzhledem na právo říšskoněmecké činí, a důsledně stanoviti výživné to ve měně v tuzemsku platné. Žaloba neobsahuje sice ničeho o majetkových a výdělečných poměrech žalovaného, co by mohlo sloužiti za základ pro vyměření výživného, nicméně mohl však první i odvolací soud podle obsahu žaloby důvodně předpokládati, že žalovaný jest aspoň osobou k výdělku způsobilou, a již tato okolnost stačí úplně, by uložena byla povinnost ku placení výživného, přiměřeného této jeho obecné výdělečné způsobilosti. Za takové přiměřené výživné pokládati jest 80 Kč měsíčně a v tomto směru bylo tedy dovolání vyhověti a rozsudky nižších soudů změnit ve smyslu shora naznačeném.